

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Черній В. В., ректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Шановні учасники та гості конференції!

Одним із найголовніших чинників самоствердження будь-якої нації є державний статус мови, що законодавчо забезпечує її функціонування в усіх сферах суспільного життя. Закріплений у ст. 10 Конституції України (1996 року), цей правовий статус сприяє підвищенню престижу української мови, становленню її як соціально-психологічного явища, яке формує духовне та соціально-політичне єднання суспільства. Саме мова зберігає вкрай необхідну єдність народу в історичній зміні поколінь і суспільних формацій, об'єднуючи його в часі, географічному та соціальному просторі. Мова відіграє вирішальну роль у формуванні особистості, національного характеру й етнічної спільності будь-якого колективу людей.

Як один із найважливіших продуктів еволюції людського суспільства, мова здійснила визначний вплив і на розвиток права. Право, що є інструментом управління суспільними процесами, набуває властивостей нормативного регулятора лише тоді, коли воно закріплене в мові. Правові поняття та норми не можуть існувати інакше, ніж у визначених мовних формах. Слово у правових джерелах постає тим вихідним матеріалом, що є основою формування правової думки, способом донесення правових приписів до суб'єктів правозастосування, формою передання юридично важливої інформації. Точність і зрозумілість правових формулювань, чіткість їх мовного втілення, правильність уживання й однозначність юридичної термінології сприяють належному розумінню нормативно-правових та індивідуальних актів.

У контексті розбудови демократичної правової держави й реформування правової системи відповідно до загальноєвропейських стандартів особливої актуальності набуває мовна підготовка правознавців. Використання здобутків лінгвістики в юриспруденції має особливе значення, з огляду на розроблення концепції розвитку юридичної освіти в Україні, й особливо – реформування правоохоронних органів. Володіння фаховою мовою передбачає знання всіх її літературних норм, функціональних стилів, специфіки та закономірностей

функціонування мовних одиниць у правових текстах, національних особливостей словотворення та словосполучення, дотримання чіткості, точності, послідовності, зрозумілості та лапідарності викладу думки в писемному й усному мовленні.

Мова в юриспруденції дедалі частіше стає предметом широких дискусій і наукових досліджень. Саме актуальність цієї проблематики сприяла тому, що конференція «Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи», яку сьогодні вже вчотирнадцяте організовує і проводить кафедра юридичного документознавства Національної академії внутрішніх справ, стала традиційною. Як і в усі попередні роки, конференцію присвячено Дню української писемності та мови, вона відбувається за участю провідних науковців та науково-педагогічних працівників таких закладів вищої освіти і наукових установ України, як: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Інститут української мови НАН України, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Запорізький національний технічний університет, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет «Одеська юридична академія», Київський національний лінгвістичний університет, Херсонський національний технічний університет, Академія адвокатури України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Національна академія прокуратури України, Національна академія Національної гвардії України, Національна академія Служби безпеки України, Львівський державний університет внутрішніх справ та ін.

Зважаючи на те, що це вже XIV Всеукраїнська науково-практична конференція з проблем розвитку й функціонування державної мови, та з урахуванням широкої географії учасників можна дійти висновку, що потреба в спеціалізованому виданні з особливостей вживання української мови в юриспруденції залишається нагальною для всіх регіонів держави. Програма конференції є надзвичайно цікавою та різноманітною. Проблематика, що визначає теми виступів учасників конференції, актуальна як для академічної науки, так і для практичної діяльності органів виконавчої влади, особливо поліції, органів місцевого самоврядування, закладів освіти тощо.

Висловлюємо ширю вдячність науковим і науково-педагогічним працівникам, ад'юнктам та здобувачам вищої освіти за активну участь у підготовці та проведенні конференції. Бажаємо всім учасникам і організаторам творчого натхнення, вагомих наукових здобутків та професійної самореалізації.